

Granskning av halvårsrapport per 30 juni 2022

Nämnden för svensk redovisningstillsyn ("Nämnden") har granskat den finansiella informationen i Bolaget AB:s ("bolaget") delårsrapport per 30 juni 2022 och har med anledning av detta ställt frågor till bolaget den 20 oktober, 21 november och 13 december 2022 samt den 16 februari 2023. Nämnden har tagit del av bolagets svar den 10 november och 1 december 2022 respektive den 9 januari och 2 mars 2023. Baserat på den skriftliga korrespondensen och övrig kommunikation i ärendet bedömer Nämnden att bolaget i vissa avseenden avviker från tillämpliga bestämmelser i IFRS-regelverket på ett sätt som kan påverka bedömningen av den finansiella informationen. Nämndens bedömning och beslut i ärendet framgår nedan. Bolaget har getts möjlighet att kommentera Nämndens preliminära bedömning i en avstämningsskrivelse den 8 mars 2023.

Finansiella skuldinstrument – Kapitalandelslån – IFRS 9/IFRS 7

Bolaget ger ut finansiella skuldinstrument (kapitalandelslån) vars avkastning utgörs av dels en fast ränta, dels en rörlig del villkorad av värdeutvecklingen i bolagets tillgångar. Bolagets tillgångar utgörs av förvaltningsfastigheter vilka redovisas till verkligt värde enligt IAS 40 med omvärderingar över resultaträkningen.

Bolaget värderar kapitalandelslånen till verkligt värde över resultaträkningen enligt IFRS 9. Bolaget motiverar val av redovisningsprincip med att bolaget gjort bedömningen att en värdering till verkligt värde av kapitalandelslånen i betydande utsträckning minskar inkonsekvenser i värdering eller redovisning ("bristande överensstämmelse i redovisningen") och leder därmed till bättre information enligt IFRS 9 punkten 4.2.2 a).

Bolagets antagande vid första redovisningstillfället var att genom att redovisa värdet förändring av kapitalandelslån över resultaträkningen minskas effekterna av värdet förändringar i förvaltningsfastigheterna då värdering av förvaltningsfastigheter respektive kapitalandelslånen delvis styrs av samma parametrar, bl a ränta och avkastningskrav. Antagandet som gjordes vid första redovisningstillfället är enligt punkt 4.2.2 oåterkalleligt.

Av IFRS 9 punkt 5.7.7 a. framgår att i det fall bolaget uppfyller kriterierna i punkt 4.2.2 skall den delen av en verklig värdet förändring som uppstår till följd av ändring i skuldens kreditrisk redovisas i övrigt totalresultat, om inte 5.7.8 blir tillämplig.

Punkt 5.7.8 anger att upplysningar om verkligt värde inklusive effekterna av skuldens kreditrisk skall redovisas i resultaträkningen, i det fall en redovisning i övrigt totalresultat skulle förstärka mismatch i resultaträkningen.

IFRS 7 punkt 11 c. anger att företaget skall i upplysningarna lämna en "detaljerad redogörelse för den eller de metoder som används för att avgöra om redovisning av effekterna av förändringar i skuldens kreditrisk i övrigt totalresultat skulle skapa eller förstärka en bristande överensstämmelse i resultatet".

Bolaget har till Nämnden redogjort för sin bedömning att värdeförändringar i kapitalandelslånet i första hand och i allt väsentligt hänförs till tillgångsspecifik avkastningsrisk i förvaltningsfastigheterna och att kreditrisken i kapitalandelslånet är försumbar, varför upplysningar om kreditrisk inte lämnats i de finansiella rapporterna.

Nämndens bedömning

Nämnden konstaterar att marknadsnoteringarna för bolagets kapitalandelslån gått ner under juni 2022 och fortsatt gått ner efter delårsperioden utgång, fram till avgivande av rapporten den 12 augusti 2022. Detta har resulterat i en väsentlig omvärderingsvinst i bolagets resultaträkning för första halvåret 2022.

Nämnden konstaterar vidare att värderingen av bolagets förvaltningsfastigheter till verkligt värde i delårsbokslutet per 30 juni 2022, inte uppvisar en motsvarande matchande negativ omvärdering utan i stället också uppvisar en väsentlig positiv omvärderingsvinst.

Nämnden noterar att kursnedgången i kapitalandelslånen uppgår till över 10 procent under delårsperioden, vilket väsentligt överstiger nedgången i riskfria marknadsnoterade räntebärande instrument under motsvarande period.

Enligt Nämndens bedömning utgör värdeutvecklingen på bolagets förvaltningsfastigheter liksom den större nedgången i verkligt värde på bolagets kapitalandelslån jämfört med riskfria räntebärande instrument, indikationer på att nedgången i verkligt värde i skuldinstrumentet till en väsentlig del skulle kunna utgöras av en ökad kreditrisk. (jmf. IFRS 9 punkt B5.7.16 a.).

Eftersom påverkan på resultatet i delårsperioden av verkligt värdevärderingarna på tillgångar och skulder avviker från de förväntade effekterna, ökar enligt Nämndens uppfattning behovet av upplysningar till de finansiella rapporterna.

Av IAS 1 punkt 117 b. framgår att upplysningar skall lämnas om övriga använda redovisningsprinciper som är relevanta för förståelse av de finansiella rapporterna.

IFRS 7 punkt 11 c. anger att företaget skall i upplysningarna lämna en "detaljerad redogörelse för den eller de metoder som används för att avgöra om redovisning av effekterna av förändringar i skuldens kreditrisk i övrigt totalresultat skulle skapa eller förstärka en bristande överensstämmelse i resultatet".

Av IFRS 9 punkt B5.7.7 framgår att "Ett företag måste konsekvent tillämpa sin metod för att bestämma huruvida redovisning av effekterna av förändringen i skuldens kreditrisk i övrigt totalresultat skulle göra att en bristande överensstämmelse i redovisningen uppstod eller förstärktes".

IFRS 7 kräver att ett företag tillhandahåller kvalitativa upplysningar i noterna till de finansiella rapporterna om metoden för fastställandet av detta.

Bolaget redovisar i delårsperioden en väsentlig förändring i kapitalandelslånen verkliga värde, vilken avviker från motsvarande förändring i riskfria marknadsnoterade finansiella instrument. Redovisningen av värdeförändringen i skuldinstrumentet i resultaträkningen uppfyller inte heller den avsedda begränsningen av inkonsekvens i redovisningen i delårsperioden. Mot denna bakgrund är det, enligt Nämndens bedömning, väsentligt för en användare av de finansiella rapporterna att förstå bolagets metod för att bestämma redovisning av effekterna av förändringen i skuldens kreditrisk.

Enligt IAS 34 punkt 15A förutsätts en användare ha tillgång till företagets senaste årsredovisning varför noterna i delårsrapporten inte behöver innehålla sådant som har angetts i noterna till senaste årsredovisning. Enligt Nämnden föreligger ett behov av utökade upplysningar enligt IAS 1 punkt 117 och IFRS 7 punkt 11 c. i delårsrapporten per 30 juni 2022, då dessa upplysningar inte lämnats i bolagets årsredovisning för 2021.

Bolaget har i svar till Nämnden uppgett att, med beaktande av den värdeförändring som skett under året 2022, avser bolaget att utveckla upplysningarna avseende kapitalandelslånen, inklusive kreditriskkomponent.

Beslut

Nämnden anser att bolaget, med hänvisning till IAS 1 punkt 117, borde ha lämnat utökade upplysningar om använda redovisningsprinciper för kapitalandelslånen för förståelse av de finansiella rapporterna per 30 juni 2022. Nämnden anser vidare att bolaget i noterna till delårsrapporten per 30 juni 2022, borde ha lämnat kvalitativa upplysningar enligt IFRS 7 punkt 11 c, om metoden för att bestämma huruvida redovisning av effekterna av förändringen i skuldens kreditrisk i övrigt totalresultat skulle göra att en bristande överensstämmelse i redovisningen uppstod eller förstärktes.

Nämnden bedömer att den utelämnade informationen är en ringa överträdelse av regelverket enligt 13§ i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2018:18) och uppmanar bolaget att i kommande årsredovisning lämna den aktuella informationen.

Beträffande övriga frågeställningar som har förekommit i utredningen så har Nämnden inget ytterligare att anföra.

Nämnden kommer att informera Finansinspektionen om beslutet. De åtgärder som omfattas av beslutet kommer att följas upp. Om Nämnden finner att bolaget inte följer beslutet ska ärendet lämnas över till Finansinspektionen¹. Beslutet kommer att publiceras på Nämndens hemsida i anonymiserad form. Samtliga kommunicerade handlingar kommer att ligga tillgängliga i Admincontrol under 30 dagar efter detta beslut. Därefter stängs åtkomsten ned.

Med vänliga hälsningar

Maria Snöbohm
Ordförande

Göran Melin
Vice ordförande

¹ 14§, FFFS 2018:18.

Nämnden för svensk redovisningstillsyn
Box 7354, 103 90 Stockholm
Besöksadress: Nybrokajen 7 (5 tr)
Telefon: 08 – 50 88 22 95
www.redovisningstillsyn.se